
דבר המערכת - נובמבר 2023

ד"ר גילי חטר ישי

ד"ר רינן רגב

פרסם מסמכים המאגדים מענים של מרפאים בעיסוק בעת מלחמה לאוכלוסיות השונות. את המסמכים אפשר למצוא באתר משרד הבריאות בכתובת: <https://www.gov.il/he/departments/news/ot-haravut-barzel>

בימים אלה אנו, כעם כחברה וכפרטים, מוצאים עצמנו לנוכח האסון והאובדנים הרבים, במגוון עיסוקים ותפקידים חדשים. אנשים איבדו את היקרים להם מכול ועסוקים אבל, אנשים איבדו את תחושת הביטחון האישי ועסוקים בשיקומה, אנשים איבדו את בתיהם ויחד איתם את שגרת חייהם ואת מגוון עיסוקי היום-יום שלהם. בד בבד, אנשים מכל עבר: מתנדבים, מגויסים, כך גם בקהילתנו, מרפאות בעיסוק יוזמות, מבנות, מכינות, מתעדות ובונות יש מאין, עיסוקים בעלי משמעות כאבן דרך ראשונה בתהליך השיקום הפיזי, הנפשי, האישי והלאומי.

לבד מן המסמכים הרשמיים שהתגבשו, מרפאות בעיסוק הסבו עבודתן בהתאם לצורכי השעה, ועל כן ביקשנו לתעד את העשייה הראשונית של מרפאות בעיסוק במסגרות

רגע לפני שגיליון זה נסגר לדפוס, התעוררנו כולנו, באותה שבת נוראית, ה-7.10.2023, למעשי הזוועה ולאכזריות שלא ידענו שאפשרית. חג שמחת תורה בן רגע הפך לסיוט שעוד זמן רב נבקש לקום ממנו. כמו כולם, היום-יום נעצר והמשאבים הופנו לענייני השעה: סיוע לנפגעים ולנפגעות, התארגנות למצב מלחמה במישור האישי, המשפחתי, החברתי וכמובן המקצועי. בשבועות שחלפו מאז קהילת המרפאים והמרפאות בעיסוק גיבשה מתודות ונהלים המותאמים לתפקידנו בחירום ובייחוד באסון הנוכחי. כחלק מן ההתארגנות המקצועית הנדרשת, בשבועות האחרונים גובשו מסמכים שמטרתם ארגון המידע שבנמצא ודרכי ההתערבות האפשריות בעת הזאת. נכתב אפוא נייר עמדה בנושא: **תפקידן של מרפאות בעיסוק בהערכות ובתגובה למצבי חירום ואסון**, ובו מפורט תפקיד מקצוע הריפוי בעיסוק במציאות העכשווית. נייר עמדה זה מפורסם בגיליון זה, אך עתיד להתרחב ולהעמיק ככל שיצטבר הידע המעשי, והוא מהווה מפת דרכים ראשונה עבורנו ועבור קובעי מדיניות בקבלת החלטות להקצאת משאבים. כמו כן, השירות הארצי לריפוי בעיסוק במשרד הבריאות

במאמר הראשון, "Perceived Control Over Time among College Students with and without Attention Deficits and/or Specific Learning Disorders" (תפיסה עצמית של שליטה בזמן, בקרב סטודנטים עם וללא הפרעות קשב וריכוז ו/או לקויות למידה), מתעמקות ד"ר שרון זלוטניק וד"ר רותי (לביאל) עמית, בתפיסה העצמית של תפקודים יום-יומיים ושליטה בזמן בקרב סטודנטים, בייחוד אצל המתמודדים עם הפרעות קשב והפרעות למידה ספציפיות. הממצאים מדגישים את המתאם בין תפקודים ניהוליים, ארגון זמן והשתתפות, ומציינים בעיקר ביצועים נמוכים יותר במקרים של הפרעות נלוות.

אנחנו עומדות בפתחה של שנת לימודים שתתחיל בצל מלחמה. סטודנטים רבים מתמודדים עם אובדן וערעור תחושת הביטחון, וניכר כי תוצאות מחקר זה יסייעו למרפאות בעיסוק במרכזי התמיכה עבור אוכלוסיית היעד ועבור אוכלוסיות נוספות. על ידי מינוף תובנות ממחקר זה, מטפלים יכולים להתאים התערבויות

שונות. "קולות ראשונים מהשטח" הוא חלק מיוחד שבו ייחדנו מקום למקצת הידע שהצטבר מן העשייה המאומצת בשבועות הראשונים למלחמת "חרבות הברזל". אנו מודות לכל המרפאות בעיסוק שעצרו רגע וחלקו איתנו את העשייה. חלק זה הוא בסיס להמשך ההתמקצעות וכהזמנה לגיליון הבא שייוחד להתמודדות עם המציאות הטראומטית המשותפת הלאומית, דרך עיניים עיסוקיות.

החלק השני בגיליון זה מציג את השגרה שקדמה לאותה שבת שחורה ומציע תכנים שגובשו לפנייה. באופן פרדוקסלי הגיליון תוכנן לפתוח בעדכון לגרסה באנגלית לספרה של גב' אביבה פריד, ממייסדות תחום הריפוי בעיסוק בישראל - "טיפול הומניסטי". הבסיס של עבודת הריפוי בעיסוק מצוי בתפיסה הומניסטית, כזו שרואה את האנושיות באדם ובחברה, אותה אנושיות שאנו משועים לה בימים אלו. אנו תקווה כי ידע זה שבעברית ראה אור ב-2010, יתפרסם גם במחוזות נוספים.

הצטרפות לחברה הישראלית לריפוי בעיסוק

זו ההזדמנות שלך להיות שותף.ה בקידום מקצוע הריפוי בעיסוק בישראל!

יתרונות נוספים של חברות בחברה:

כתב עת מדעי - 3 גיליונות בשנה | צפייה בגיליונות הישנים באתר החברה | הנחה בימי עיון, כנסים, והשתלמויות של החברה ושל ארגונים אחרים | פרסום חינמי במדור קליניקות ומטפלים | הנחה בפרסומים במידעון ובאתר

להרשמה לחץ כאן

المجتمع الإسرائيلي للعلاج الوظيفي
ISRAELI SOCIETY OF
OCCUPATIONAL THERAPY

החברה הישראלית
לריפוי בעיסוק

עבודתו והביאו לאור את המאמר, כפי שתוכלו לקרוא בגיליון זה.

במדור "ממבט אישי" בעריכתה של **רונית לבנה** (לשעבר דורות), מרחיבות עבורנו **אפרת קידר ואורית שרון** על דמותו של יובל דרך סיפור חייו, מילותיהם של עמיתים, מורים ובני משפחה. יחד הן פותחות לנו צוהר לחייו ולפועלו ובעת הזאת נראה כי סיפורו של יובל יכול לעורר השראה אצל רבים מאיתנו.

בחודשים הקרובים ובשנים הקרובות למקצוע שלנו יהיה תפקיד חשוב בשיקום אוכלוסיות שנפגעו בהיבטים השונים. בגיליון הבא נשאף לאגד את הידע המקצועי הנצבר שיעמיד בסיס למשימה זו. אנו מכירות בכך שכתובה מקצועית כרגע היא לא פשוטה, ומומינות אתכן לכתוב לנו, לתעד את העשייה, להתייעץ ולהיעזר לשם כך בצוות מערכת כתב העת.

בעת ירידת הגיליון לדפוס עודנו כואבים על חברינו המרפא והמרפאה בעיסוק, **קית' סיגל וכרמל גת**, שנחטפו מביתם לעזה וגורלם עדיין אינו ידוע. אנו מתפללים לשובם של קית' וכרמל וכל החטופים בשלום ובמהרה.

קריאה נעימה ותפילה לימים שקטים,

ד"ר סיון רגב, עורכת משנה של ה-IJOT,
sivreg@gmail.com

ד"ר גילי חטר ישי, עורכת משנה של ה-IJOT,
ghertsman@gmail.com

לשיפור מיומנויות ניהול זמן, להנחות אסטרטגיות יעילות ולספק סיוע מכריע לסטודנטים המנווטים את האתגרים של דרישות אקדמיות וחוץ-לימודיות בתקופות של מתח ואי-ודאות מוגברים.

בהזדמנות זו נאחל הצלחה רבה לכל הסטודנטים לריפוי בעיסוק המתחילים לימודים בימים אלה, ולשני החוגים החדשים, באוניברסיטת בן גוריון ובמכללה האקדמית צפת.

המאמר השני "**Self-Compassion and Quality of Life among Adults with and without ADHD in Israel**" (חמלה עצמית ואיכות חיים בקרב מבוגרים עם וללא הפרעת קשב בישראל), בוחן את האתגרים העומדים בפני מבוגרים עם ADHD בישראל, תוך שימת דגש על השפעתם על איכות החיים. המחקר מדגיש שטיפוח חמלה עצמית עשוי להיות התערבות חשובה לשיפור איכות החיים בקרב מבוגרים עם ADHD, ומציע תובנות הרלוונטיות במיוחד לתמיכה באנשים בתקופות מלחמה ומתח מוגבר.

מלבד התוכן הרלוונטי שהוא מציג, עצם פרסום המאמר מבטא בצורה מופלאה את כוחנו כעמיתים זה לזה. המאמר מבוסס על עבודת התזה של **יובל לסטר-קידר ז"ל** בנושא "חמלה עצמית ואיכות חיים בקרב מבוגרים עם וללא הפרעת קשב בישראל" בבית הספר לריפוי בעיסוק של האוניברסיטה העברית. יובל נפצע קשה במהלך שירותו הצבאי והקדיש את מחקר ופועלו להרחבת ההבנה הציבורית של אנשים עם אתגרים תפקודיים בקהילה. לצערנו, הוא לא הספיק לסיים את כתיבת העבודה והלך לעולמו באוקטובר 2019. המחקר נעשה במסגרת עבודת הדוקטורט של **ד"ר תמר פלי** בהנחייתם של **פרופ' עדינה מאיר ופרופ' דון שור**, שהמשיכו את